

16.2.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
otakantaa.fi

Pro Rautatie ry:n vastaus työ- ja elinkeinoministeriön kyselyyn alueiden haasteista ja kehitysnäkymistä

Työ- ja elinkeinoministeriö avasi helmikuussa 2022 kaikille avoimen internetkyselyn, jossa kerättiin näkemyksiä aluekehittämisen tulevaisuustyöhön. Vastauksia hyödynnetään aluekehittämisen suuntaviivojen 2040 laadinnassa. Tarkoituksena on nostaa esille aluekehittämisen keskeisiä haasteita erilaisten alueiden kannalta ja luoda yhteinen näkemys aluekehittämisen tulevaisuuden tärkeistä näkökulmista. Aluekehittämisen suuntaviivat 2040 -työtä hyödynnetään päätöksenteon pohjana tulevia aluekehittämiseen kytkeytyviä valmisteluja, strategioita ja ohjelmia tehtäessä. Työn on tarkoitus valmistua syksyllä 2022. Kyselyn sulkeuduttua työ- ja elinkeinoministeriö laatii saamistaan vastauksista yhteenvedon, joka julkaistaan Otakantaa.fi -palvelussa.

Pro Rautatie ry:n hallitus päätti kokouksessaan 16.2.2022 vastata kyselyyn alla olevilla vastauksilla:

1. Mikä on mielestäsi keskeisin haaste tai huomioitava kehityskulku oman alueesi kehittämisen/alueesi menestymisen kannalta tulevaisuutta ajatellen (15 -20 v)? Millä tavalla se mielestäsi vaikuttaa alueesi kehitykseen?

Koko Suomessa alueiden elinvoiman ja sen kehittämisen edellytyksenä on hyvä saavutettavuus. Liikenneyhteyksillä mahdollistetaan elinkeinojen toimintaedellytykset ja vaikutetaan yritysten sijoittumiseen. Liikennejärjestelmällä ja sen tarjoamilla mahdollisuuksilla on merkittävä vaikutus työssäkäynti- ja opiskelumahdollisuuksiin sekä vapaa-aikaan ja näiden kautta asumismahdollisuuksiin. Siksi Pro Rautatie ry pitää tärkeänä seudullisten sekä seutujen välisen raideliikenteen kilpailukyvyyn parantamista ja käytön helpottamista.

Liikennejärjestelmän keskeisin haaste koko Suomessa on toteuttaa kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä (verrattuna vuoteen 2005) ja päästöjen poistaminen kokonaan vuoteen 2045 mennessä vähentämättä kuitenkaan mahdollisuuksia ihmisten ja tavaroiden liikkumiseen. Rautatieliikenne muodostaa nykyisin noin 1 % kotimaan liikenteen päästöistä.

Valtakunnallisessa Liikenne 12 -suunnitelmassa on parlamentaarisesti sovittu raideliikenteeseen panostamisesta, mutta varsinaisesta rahanjaosta päättää vuosittain aina eduskunta. Riskinä alueiden kehittämisen ja menestymisen kannalta on, että oikeansuuntaisista ja pitkäjänteisistä raideliikenteen kehittämistavoitteista jääetään jo suunnitelmakauden alussa ilman riittävää rahoitusta.

Suurten oikoratahankkeiden lisäksi aluekehitykselle on erittäin tärkeää hyödyntää mahdollisimman paljon jo olemassa olevaa ratainfraa ja huolehtia sen ylläpidosta ja kehittämisestä.

16.2.2022

2. Mitä muita merkittäviä haasteita /huomioitavia kehityskulkuja tunnistat alueesi kehittämisen kannalta? Millä tavalla näet niiden vaikuttavan alueesi kehitykseen?

Varsinkin tiivistyvillä kaupunkiseuduilla on henkilöliikenteessä tarpeen edistää voimakkaasti tilatehokkaita kulkutapoja. Kaupungistuminen jatkuu, ja kasvu edellyttää toisiinsa kytkeytyviä raide- ja muita liikennepalveluita, niiden yhdistelyyn tarkoitettuja solmupisteitä sekä halua tarjota asiakkaille toimivia helppokäyttöisiä yhteislipputuotteita. Myös isojen kaupunkien ulkopuolella pitää kiinnittää huomiota mahdollisuuteen päästä junaan kehittämällä asemien kutsu- ja syöttöjoukko liikennettä sekä turvallista pyöräpysäköintiä.

Tavarakuljetuksissa on runkoreittien osalta tärkeää mahdollistaa toimivin yhteisterminali-ratkaisin kumipyöräliikenteen siirtäminen raiteille ja hyödyntää autokuljetuksia sen sijaan siellä, mihin kiskot eivät taivu. Ratakapasiteetin kasvattaminen edellyttää yksiraiteisella rataverkolla kohtauspaikkojen lisäämistä ja parantamista. Pro Rautatie ry pitää tärkeänä rataverkon toimivuuden parantamista tavarakuljetuksille toteuttamalla myös akselipainojen ja nopeusrajoitusten nostamiseen vaadittavia toimenpiteitä sekä kasvattamalla tavaraliikenteen ratapihojen raidepituuksia.

3. Poikkeavatko alueesi haasteet tulevaisuuden osalta mielestäsi muiden samankaltaisten suomalaisten alueiden haasteista? Miksi?

–

4. Mitkä ovat tai voisivat olla kehityskulkuja, jotka luovat alueellesi menestymisen mahdollisuuksia?

Päästötavoitteet edellyttävät valtion lisäksi alueitakin löytämään pikaisesti keinoja päästötömään liikenteeseen. Henkilöjunaliikennettä tarvitaan nykyisten reittien lisäksi mahdollisimman pian myös muillekin kaupunkiseuduille ja alueille. Tähän tarvitaan ainakin aluksi junaliikenteen ostojen laajentamista nykyisestä.

Raideliikenteen laajentaminen luo alueille menestymisen mahdollisuuksia helpottamalla työssäkäyntiä, lisäämällä alueen oppilaitosten sekä matkailukohteiden vetovoimaa, sujuvoittamalla arjen asiointimatkoja ja vapaa-ajan liikennettä sekä parantamalla elinkeinoelämän toiminta- ja kehitysedellytyksiä.

Suomessa alueet kytkeytyvät maailmalle kansainvälisillä lennoilla varsinkin Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta. Helsinki-Vantaan lentoaseman saavutettavuuden parantaminen eri puolilta Suomea raideliikenteellä on elinkeinoelämälle tärkeää ja vähentää tarvetta Suomen sisäisille lennoille. Saavutettavuutta parannetaan muun muassa kehittämällä kokonaisia juna+lento-matkaketjuja ja lyhentämällä matka-aikoja lentoasemalle. Matkustajien lisäksi myös kansainvälistä rahtia kuljetetaan merkittävästi lentoliikenteellä.

Lisätietoja:
toiminnanjohtaja Atte Mantila
atte.mantila(ä)prorautatie.fi
p. 0400 858 170

prorautatie.fi
Seuraa meitä Twitterissä: [@ProRautatie](https://twitter.com/ProRautatie)